

VIENYBĖ

LXIX M. 34 N. 412 BEDFORD AVE., BROOKLYN 11, N. Y. 1955 M. RUGSĖJO (SEPTEMBER) 2 D. KAINA 10c.

DABAR

Kaip juos įveikti?
Kai tenka raudonuoti
Argi jis pasitraukė?
Ir saulėje yra dėmių
JUOZAS TYSLIAVA

Ar žinote, kaip komunistus įveikti?
Klauskite Coronet žurnalo bendradarbi Dave Garroway. Jis žino.

"Labai paprastai: Išmokykite Rusiją juoktis. Įgyvendinkite tai, ir šaltasis karas bus viršęs istorija. Atstatykite jūmorą jausmą komunistuose, ir jūs grąžinsite šviesią civilizaciją aštuoniems šimtams milijonų žmonių."

Tai, žinoma, nieko naujo. Vėlonis Vanagaitis kadaise tokiu pat būdu mėgino atlietuvininti Amerikos lietuvių jaunimą.

Iš dalies jam pavyko. Bet tik iš dalies, nes kartą, matyt, netekęs kantrybės, Antanas Vanagaitis užtraukė:

"Asile asile, durnių karaliau..."

Mūsų mieloje, įvairių politinių laisvųjų kupinoje, Amerikoje kartais būna tokių atsitikimų, kurie, kaip mūsų žmonės sako, nei pačiam pažūrėti, nei kitam parodyti...

Pavyzdžiui, kad ir tas atsitikimas Houston, Texas, oro susisiekimo linijos stoties restorane.

Kadangi Ihdijos ambasadoriaus Gaganvihari Lalubhai Metha veido spalva yra gana tamsi, tai jis buvo palaikytas neigri ir todėl paprašytas apieiti tą restorano salę, kur vaigo... baltieji žmonės.

Mat, Texas ir kitose pietinėse valstybėse tebemanoma, kad baltas žmogus yra geresnis už kitų spalvų žmones.

Dėl šio apykvalio atsitikimo kas kuriems Washingtono pareigūnams teko laikinai pakeisti veido spalvą: parauduoti.

Argi jau taip, nei iš šio, nei iš to, Peronas imtų ir pasitrauktų?

Diktatoriai, rodos, taip nedaro.

Suo atveju Perono nuosirdumu abejotina todėl, kad Argentinos Darbo Federacija, kuri turi apie šešis milijonus narių, tuojau, įkandin paskelbė generalinį streiką, kurio šūkis:

"Peronas turi likti."

Nesistebėsime, jeigu Peronas, parodęs "ką jis gali", atsišalys iš... atsišalys iš... ir, žinoma, pasliks.

Argentinos diktatorius, matyt, jaučiasi, kad atėjo laikas ir jam pasipurtyti.

Šiaip ar taip, birželio 16 dienos įvykiai jį patį buvo šiek tiek sukrėtę.

Nėra abejonės, kad mūsų bendradarbis R. Aukštutis nuosirdžiai steliosis lietuvių tautos vergus. Jis, pavyzdžiui, šiame Vienybės numeryje rašo:

"Turime iškovoti sau lietuvių vyskupą, kuriam priklausytų visos lietuviškos parapijos su visu lietuvišku lobiu ir su teise skirti lietuvius kunigus į savo parapijas."

Šia proga pažymėtina, kad mes savo tarpe turime neabejotinai gabų lietuvių vyskupą Vincento Brizgio asmenyje, nors jis čia ir negali skirti lietuvių kunigų.

Mes taip pat neabejojame vyskupo Brizgio patriotizmu. Bet... šių žodžių autorius kar-

SOVIETAI TEBESISTENGINA SUSKALDYTI DEMOKRATIJAS

Kremlius laukia "pirmųjų kregždžių" iš Vakarų.—Jieško būdų atgavinti liaudies frontus.—Naujos Kremliaus instrukcijos Prancūzijos ir Italijos komunistams. — Tito taikos ženkle.

Sovietų diplomacija toliau tęsia savo didįjį "taikos puolimą" manevrą ir nėra sunku pramatyti, kas už jo slepiasi.

Reikalas tikrumoje eina apie Vakarų Vokietijos atskirumą nuo Vakarų Europos sąjungos, susilpninti vakariečių sąjungą ir priversti nutraukti ryšius su Amerika. Trumpai sakant, palaidoti Paryžiaus suitarimus ir, aišku, Atlanto pakta.

Jei šie tikslai bus pasiekti sovietai bandys tiesiogiai susitarti su Amerika, kad ji nušalintų domėjusį Europą.

Štai Maskvos uždaviniai. Kokios priemonės naudojamos jiems įgyvendinti?

Kaip žinome, Genevos konferencija nedavė jokių pozityvių rezultatų. Priešingai, tik su kurtė viešąją nuomonę, su kuria ateityje vakarų valstybių vyriausybės teks skaitytis. Netrukus Prancūzijoje prasidės rinkimai į parlamentą, kiek vėliau Amerikoje bus pradėta ruošti prezidentiniams rinkimams. Kaip kandidatas pasisakys vienu ar kitu klausimu, kiek tai liečia santykius su Sovietų Rusija, turės didelės įtakos į rinkimų rezultatus. Ar Anglijoje Edenas nebūvo išrinktas tik dėl to, kad jis daugelio balsuotojų akyse buvo "taikos žmogumi", tvirtai pasiryžęs derėtis su sovietais. Pagaliau ar Adenaueris neva-

VYT. ARNAS
Vienybės korespondentas
Europoje

tiuoju į Maskvą vien dėl to, kad dauguma vokiečių šiandien įdomiausi Vokietijos susivienijimu, bet ne susijungimu su vakarais.

Sovietai visa tai stengiasi išnaudoti.

Artimomis dienomis Kremluje pasirodys "pirmosios kregždės" iš vakarų. Adenauerio, Vakarų Vokietijos kancelerio ir Edgar Faure, Prancūzijos vyriausybės pirmininko (jei tik iki to laiko jis nebus nuverstas) vizitai pas Bulgariją įvyks prieš keturių užsienio reikalų ministrų konferenciją, kuri prasidės spalio mėnesį Genevoje. Aišku, rusai nesitiki savo svečiams į galvas įkristi sovietišku smegeniu, bet jie mano, kad su kiekvienu vakariečiu skyrus kalbėdamiesi, kiekvieną atskirai pagirdami, lengviau į savo pusę palenks ir tuo pačiu vakariečius suskaldys. Tie pasimatymai mažiau taikomi palenk-

ti valstybių galvoms, kiek viešajai nuomonei, žinant kaip prancūzai bijo Vokietijos apginklavimo, kaip vokiečiai mielai sutinka su neutralizacija už susivienijimą ir kaip anglai džiaugtųsi naujų rinkimų atidarymu rytuose.

Bet lygiagrečiai Kremlius tebedirba vakarų Europoje viduje. Šis darbas jau gerokai yra pažengęs Prancūzijoje ir Italijoje, kur komunistų partijos jieško būdų sukurti liaudies frontus.

Pradžioje rugpjūčio prancūzų komunistų vadai buvo iškviešti į Maskvą ir gavo instrukcijas, kad rinkimuose eiti išvien su socialistais ir Mendės-France radikalais. Italiai gavo irgi panašias instrukcijas — svarbiausia negasdinėti, visur išsikverbti, gauti visų palaikymą...

Šitas darbas, susitaikius su Titu, dabar palengvėjo, nes tai jiems leidžia skelbti, kad gali būti komunistu ir nebūnant Maskvos agentu.

Kiti spektakliški nutarimai be abejojimo pasirodys artimiausiu laiku.

APLINK PASAULI

● Buvęs Didžiosios Britanijos premjeras Winston Churchill vyksta su žmona atostogų į Riviera, Pietų Prancūzijoje. Churchillai gyvena lordo Beaverbrook viloje, netoli Nicosos.

● Kanceleris Adenaueris sušaukė specialų ministrų tarybos posėdį, kuriame buvo diskutuota Vakarų Vokietijos kontribucijos NATO klausimas. Mat, Vakarų Vokietijai paskirta dveji milijonų metinė duoklė NATO.

● Cilės senatas svarstė prezidento Carlos Ibanez reikalavimą suteikti jam išimtinis teisės, ryšium su nesibaigiančiais streikais krašte.

● Tarp Valstybės sekretoriaus Dulles ir Japonijos užsienio reikalų ministro Shigemitsu principu susitarta, kad trijų metų laikotarpyje Japonija turi būti kariniškai pasirodusi.

● Lt. gen. Boyer de Latour paskirtas Maroko gubernatoriumi. Paryžuje manoma, kad jam pavyks atstatyti tvarką Maroko.

● Sovietai siūlo Jungtinėms Valstybėms sudaryti sutartį dėl pasikeitimo radijo trumpų bangų pranešimais. Voice of America, kuris "iškraipo faktus apie Sovietų Sąjungą," Maskva nepasitiki.

● Visoje Olandijoje iškilmingai paminėta buvusios karalienės Vilhelminos 75 metų amžiaus sukaktis.

● Tarp Italijos ir Jugoslavijos pasikeista politiniai kaliniai.

● Liberalų Internacionalo vadovybė Šveicarijoje įspėja, kad kalbos apie "taikingą koegzistenciją" su Sovietų Sąjunga esančios tuščios.

● Graikijos užsienio reikalų ministeris Stephanopoulos

įspėjo britus, kad jeigu jie neleis Kipro salos gyventojams apsispręsti, Kipro salos klausimas nebus įmanoma taikingu būdu išspręsti.

● Jungtinių Valstybių Apkės šiausiojo Teismo teisėjas William O. Douglas, po mėnesio kelionės Sibire ir kitose Sovietų Sąjungos srityse, rugpjūčio 31 d. atvyko į Maskvą.

● Jemeno karalius Imam Ahmed sudarė naują ministrų tarybą ir pats save pasiskyrė premjeru. Be to, karalius paskyrė šešis asmenis į patarečių tarybą.

● Nicosia, Kipro salos sostinė radijo stotyje sprogo bomba. Išskyrus mažą sugadinimą, niekas iš personalo nenukentėjo.

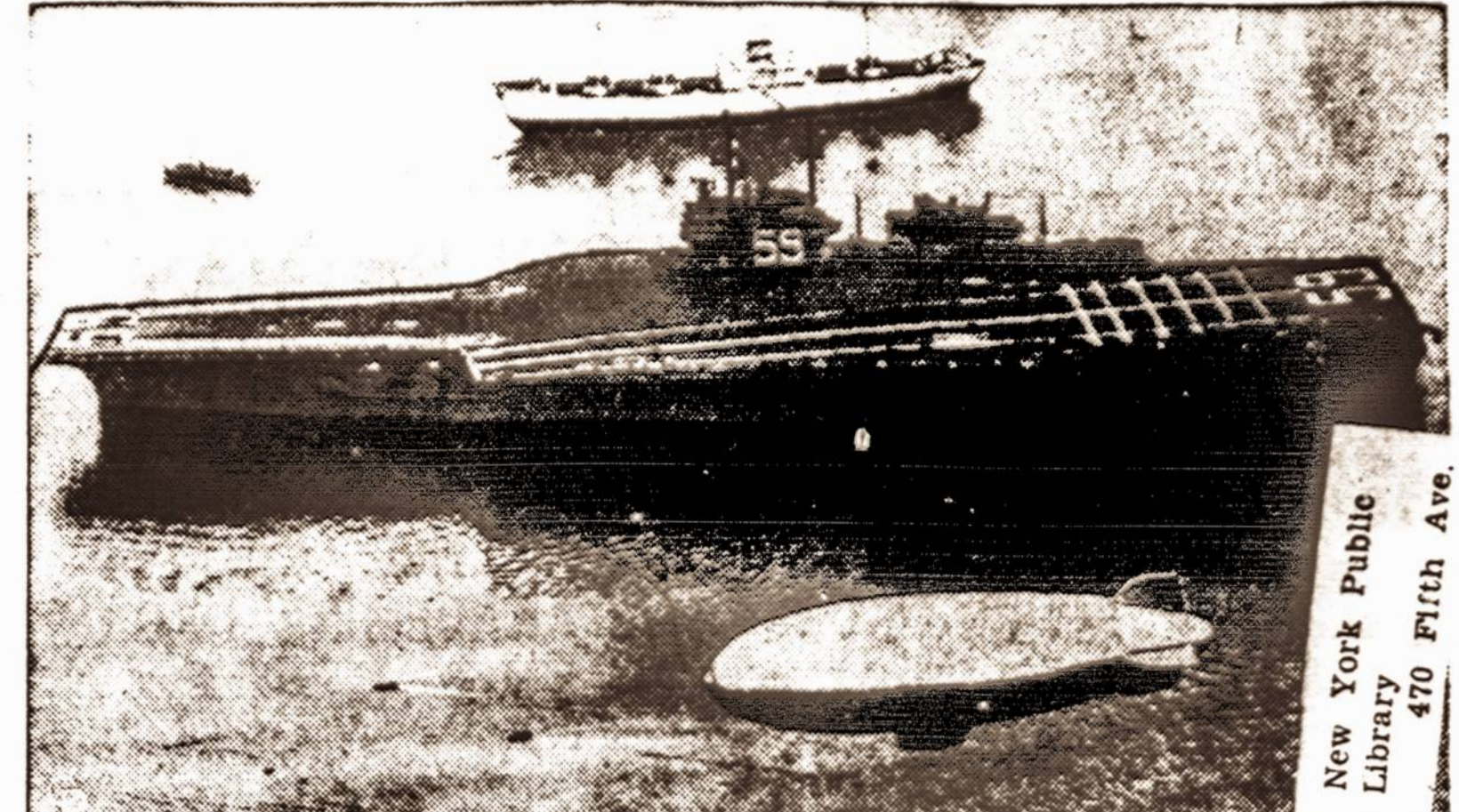
● Japonijos užsienio reikalų ministeris Shigemitsu atvyko į New Yorką trijų dienų vizitui.

● Žinomas filmų artistas Paul Muni, 60 metų amžiaus, atvyko į New Yorką gydytis. Šiomis dienomis turės pašikėti, ar specialistai galės išgelbėti jam kairiąją akį.

● Sir Robert Robinson, vienas žymiausių britų atominių mokslininkų pareiškė, kad vie na atominės energijos tyrinėtojų klaida gali būti pasaulinio gaisro priežastimi. Kitais žodžiais, neatsargus atominių spjogimas gali uždegti pasaulį.

● Valstybės sekretorius Dulles netrukus paskelbs naujas taisykles, liečiančias užsienio pasų davimą. Kaip žinoma, iki šiol komunistams nebūdav duodami užsienio pasai.

● Amerikos armijai ruošiantis aplieisti Austriją, austrės skuba tuoktis su amerikiečių karaliaus.

Naujas Amerikos iškutvneis Forrester, 60,000 tonazo, lydimas "cepelino" ir mažesnių laivų, išplaukė penkių dienų bandomajai kelionei. Šiame didžiausiam pasaulyje karo laive, be šimty jūrininkų ir įvairių specialistų, taip pat plaukia 150 stebėtojų.

POTVYNIS SUNAIKINO IR JONO TARELOS VAISTINĘ WATERBURY

Linden parkas, Union City, kur lietuviai rengdavo piknikus, taip pat sunaikintas. — Vanduo nunešė namus ir šokių estradą. — Daugelis žmonių liko be namų, be darbo ir be sutaujų.

Neseniai praužęs potvynis Connecticut valstybėje palietė ir pernai minėjusio 80 metų amžiaus sukaktį waterburiečio Jono Tarello biznį. Van duo buvo perpus apsemęs namą, kuriame ilgus metus buvo J. Tarello vaistinė. Nuostoliai dideli, nes daugelis prekių visai sunaikinta. Paskiausiu laiku J. Tarello vaistinė tvarkė jo dukterė Elena.

Aplamai, potvynis padarė baisių nuostolių. Daugeliui Waterburio lietuvių teko nukentėti, nes jų namai ir prekyba yra Brooklyno dalyje, netoli Naugatucko upės. Tik vienoje Riverside gatvėje, arčiau Naugatucko upės, potvynis nunešė 17 namų, jų tarpe ir lietuvių. Riverside gatvėje buvo si Cepurnos kėpykla užversta dumbliu. Netoli buvusi Maršalkos krautuvė taip pat pavirsta niekais, nors prekės buvę apdraustos.

Potvynyje žuvo keletas Waterburio lietuvių, jų tarpe senė P. Stanikienė, uoliai bendradarbiausiu su dr. Coiney ir jo žmonos iniciatyva įsteigtu

ALFONSAS KONCĖ
(Vienybės korespondentas
Waterbury)

šalpos klubeliu. Kartu žuvo ir jos sūnus Marcinkevičius. Keletas naujakurių taip pat nukentėjo. Potvynis nuplovė jų namus. Namai plaukė su žmonėmis, sulpušiais ant stogų...

Šiame potvynyje labiausiai nukentėjo Connecticut valstybė, nes daugelis dirbtuvių kaip tik buvo Naugatuck upės slėnyje. Taigi, daugelis neteko ne tik turto, bet ir darbo.

Naugatucko upė, kaip žinoma, teka tarp Naugatuck ir Union City, kirsdama šiuos miestus pusiau. Union City ir Naugatucko lietuvių turėjo gražų Linden vardo parką prie šios upės. Čia buvo visi reikalingi pastatai: klubo namas su barais ir estrada šokiams. Čia vasarą, kas sekma dieni, dažnai ir šeštadieni, vykdavo įvairių lietuvių organizacijų piknikai. Čia ir Vienybės seniau renkdavo savo piknikus. Dabar čia nieko nėra. Lie-

tuvių klubo namas nuplautas toliau ir išpraustas tarp medžių, o šokių estrados nė ženklo nėra — vanduo nunešė...

Tai Naugatucko lietuvių patriotų dešimtmečių bendro darbo vaisiai, kuriuos nelemtas potvynis sunaikino viena valanda. Abejotina, ar lietuvių klubas, kurio nariai jau senyvi žmonės, be pajėgs atstatyti. Abejotina, ar čia bebus rengiama piknikai, į kuriuos parprastai suplaukdavo lietuviai iš visos Naujosios Anglijos.

Potvynis, nusiautęs Connecticut valstybę, daugiausia sugrovė medinius namus. Bet kai kur ir mūrinius. Pavyzdžiui, Union City sugriauta tautinė lenkų bažnyčia, kurios pastatas buvo plytinis.

Ši baisi potvyni Connecticut valstybės gyventojai ligai atsimenims. Faktiniai tik dabar, potvynių praėjus, galima tiksliai apskaičiuoti nuostolius. Daugelis žmonių, jų tarpe ir lietuvių, liko kaip stovai: nei namų, nei darbo. Kai kam potvynis nuplovė net pinigines sutaujas.

PERONAS, ATŠAUKĖS REZIGNACIJĄ, GRUMOJA MIRTIMI SAVO PRIEŠAMS

Argentinos prezidentas Peronas kaip ir buvo manyta, atšaukė savo rezignaciją.

Kalbėdamas 100,000 miniai Plaza de Mayo, Buenos Aires, prezidentas Peronas grumojo mirtimi kiekvienam, kuris drįs priešintis jo valdžiai. Stovėdamas Vyriausybės Namų balkone, Argentinos diktatorius faktinai ragino savo šalininkus žudyti opozicijos narius, sugautus šamoksė prieš jį.

Iškėlęs kumštą, Peronas pareiškė:

"Bet kuris asmuo, sugautas keliant netvarką, gali būti nužudytas vietoje. Tai mano įsakymas visiems peronistams,

kurie privalo sekti kiekvieną konspiratorių, kiekvieną kriminalistą, kurstantį netvarką šalyje."

Taip kalbėjo diktatorius Peronas, vos 10 valandų praėjus nuo jo atsišalymo pareiškimu. Nieks Argentinoje, nei užsienyje rimtai netikėjo, kad Peronas iš tikrųjų galvoja pasitraukti. Tai tik būdas sustiprinti jo režimą, kuris buvo šiek tiek sukrėstas po birželio 16 d. įvykių.

Tai buvo tiksliai apskaičiuotas žygis, kurį Argentinos diktatorius savo 10 metų valdymo laikotarpyje faktinai jau ne pirmas kartas daro.

Kelias į senatoriaus širdį eina per pilvą

Senatorius Alies J. Ellander, demokratas iš Floridos, šiuo metu lankosi anapus geležinės uždangos. Atvykęs į Bukarestą, Rumunijos sostinę, senatorius pareiškė:

"Dar niekad savo gyvenime taip gerai nevalgiau, kaip čia. Jūs negalite įsivaizduoti, koki gardūs pamidoriai... Vistienos sriuba, kiaušiniinė, arbata, pyragas su sūriu, vaisiai... Vistiena pagal mūsų, pietiečių, skoni, kaip tai gaminama Louisianoje ir kitur. Buvo taip gardu, taip gardu, kad aš apčiuopiau kiekvieną kaukelę. Kai aš pasikėliau nuo stalo, buvau taip pilnas, kad vos galėjau paeiti."

Taip kalbėjo JAV senatorius, susizavėjęs gyvenimu anapus geležinės uždangos.

Ko siekia Moroko nacionalistai

Dabartiniam konflikte su prancūzais Moroko nacionalistai pirmiausia reikalauja grąžinti iš Madagarsko salos buvusį sultoną Sidi Mohammed ben Youssef. Nacionalistai sutinka, kad jis laikinai būtų apgyvendintas Prancūzijoje. Prancūzai sutikę buvusį sultoną apgyvendinti Prancūzijoje š rudenį. Toliau nacionalistai reikalauja, kad Moroko, sudariusi ekonominę ir politinę sutartį su Prancūzija, būtų suvienyta ir paskelbta nepriklausoma valstybe.

Nežūrint prancūzų reikalavimo, Moroko sultanas Mohammed Ben Moulay Arfa nesutinka aplieisti sosto.

Harold E. Stasen (kairėje) prezidento Eisenhowerio patarėjas nusiginklavimo reikalais, ir Valstybės sekretorius Dulles pasitinka Japonijos užsienio reikalų ministerį, Shigemitsu, atvykusį į Washingtoną.

STUDENTAI IR GYVENIMAS

Redaktoriai: Vyt. Kavolis, L. Sabaliūnas ir J. Spakevičius.
Redakcijos adresas: Wm. James Hall 106, Harvard University, Cambridge 38, Mass.

MES DIRBOME SUNKESNĖSE SALYGOSE, NEI BET KURI KITA AKADEMINĖ ORGANIZACIJA

Pirmieji metai ne tik jaunavimams, bet ir jaunoms organizacijoms būna ne retai kriziški. Paprasčiau esti, kai jaunavedžius suveda ne savarankiškas apsigalvojimas, o tėvų valia ar ūkių kaimynystė. Paprasčiau ir organizacijoms, kai jas nariai esti gražiai už rankų atvedami ir mandagiai pasodinami į jiems pramattas vietas. Tačiau Lietuvos Studentų Santara taikė ne į lopšius, iš kurių ne viena ir Lietuviška organizacija semiasi savo prieaugh, ji organizacijos dvastojie indoktrinuoama dar prieš jam išmokstant savarankiškai galvoti. Tokie nariai, tie sa, yra patogūs, nes dėl jų jau nekados nereikės su kitų ideologijų žmonėmis grumtis, kadangi tai, ką jie yra įgiję prieš išmokdami galvoti, yra galvojimui nepriteinama. Todėl ir yra kai kurių organizacijų "ideologiniai sąmoningi" žmonės iš viso nepriteiami logiškam galvojimui, ir todėl visai, kas apie jų galvas sukasi, tėra vien įstatuose surašytos ideologijos ar "tradicijos", kurias galima tikrai garbinti.

Santara kėjo, apeliuodama į jau galvoti išmokusių žmogų. Tačiau kaip nuosava meilė stoji prieš tėvų valią, sukomplicavo devyniolikto amžiaus šeima, taip savarankiškas galvojimas komplikuoja organizacijas. Organizacijos yra lengviau žaisti su švinišiais karkareivėliai, negu pripažinti visą individų įvairybę. Tačiau mes ją pripažinome. Santarėtis nėra standartizuotas žmogus. Jis nėra organizacijos indoktrinuojamas. Jis nėra suvedamas į vieną bendrą vardiklį, nes, pagaliau, tai ir gali padaryti tik tokios organizacijos, kurios, kaip ateitininkai, palma vaikus stadija iš vystyklų — ir visą gyvenimą juos ir toliau vysto. Bet net jei mes ir galėtume, kaip moti, minkyti žmonių sielas (svajonė, ne duodanti užmigtį komunistų pedagogams!), mes to nenorėtume, nes žmogaus asmenybė mums primena ne pasyvų, inertišką dumblą, pasiduodantį skulptoriaus rankai, o gyvą augalą, kuriam jo "vadovas" tarnauja tik kaip trąša (ir kaip provokacija) jo paties augimui. Todėl, kaip buvo išsirtarta viename santarėtiškame pro memoria,—

Ideologijos sklaidimas Santaros rėmuose turi būti paliktas privačiai iniciatyvai. Mes norime ne mumis patikintų indoktrinavimų, bet laisvos ir atviros ideologijų grumties dėl žmogaus sielos formavimo. Daugumas santarėčių yra buvę ar tebėra skautais — jų tarpe eilė aktyvių Liet. Skautų Sąjungos paskaitininkų ir kitų pareigūnų. Jų charakterio formavimui, kaip turi pripažinti kaip tik tie, kurie skautais nėra, skautybė turėjo maldžiniškos teigiamos reikšmės. Tačiau šiandien, kai akademinio gyvenimo dinamika juos išnešė į aktyvaus vadinmens bendruomenėje užėmimo prieangį, jie susidūrė su problemomis ir uždutinimis, kurių skautišką programą tradiciškai neličia. Iš spontaniškos veiklos Studentų Sąjungoje, kuri sujungė dvasiškai ir visuomeniškai aktyvesnę studentų skautų dalį su akademiškai, kurie reikišiai kultūrinuose, politiniuose ir ideologiniuose sabūruose, išaugo judėjimas, kurio tikslas buvo specialiaškiau, ryškiau suformuoti aktyvius vidurio srovės studentų intelektualinį ir visuomeninį veidą ir veiklą. Tiek, kiek mūsų akademiškai skautai no-

rėjo ne tik reaguoti į vaikus, juos mokydami lietuvišės ir doros, bet ir patys savarankiški individai, reaguoti į gyvenimo platumas — pradėdami kultūrą, baigiant politika — ir tame reaguojime įsikišti ben draminių, tiek jie neišvengiamai pasidalino į arba ateitininkams, arba santarėčiams artimesnius žmones. Suprantama, jog jie tai darė kaip individai, o ne kaip kurios nors organizacijos nariai, ir, bent kiek tas apsisprendimas buvo už santarėčius (o ne už ateitininkus), jis nieku nesaiso jų veiklos skautuose ir nieko joje nekeičia.

Didmiestiškoje civilizacijoje reikia žmogaus, kuris suprastų, tu, joje sąmoningai dalyvaudant, ir tačiau nesiduotų jos užstampuojamas, o savo asmenybės galia ją pergalėtų, savalp perkurtų, joje atrastų vietas savai individualybei. Mūsų tautos nelaimėje mums reikia asmenybės, kuri suprastų, kas vyksta, kas galima padaryti, kas gerai daroma ir kas ne, ir kuri aktyviai įsijungtų į tą darbą, kuris daugiausia žada Lietuvos laisvę. Bendri atsakymai į šiuos reikalavimus suvedė tą aktyvų, iš visų ideologinių pasaulio kampų suėjusių studentų būrį į pirmąjį Lietuvos Studentų Santaros suvažiavimą. Jame kalbėjo Bronius Juodelis —

Suvažiavime čia daugiausia tie, kurie ir kitose organizacijose dirbame (paties kalbančiojo akademinėse organizacijose einamų ar eity pareigų sąrašas užima 23 laikraščio eilutes! v. k.). Taigi susirinkome ne dėl darbo stokos... mums reikalinga nauja organizacija su tvirtais rėmais, o tie rėmai turi būti tokie, kuriuose vis sutilptume, dirbdami dėl žmogaus, Tautos ir Valstybės laisvės.

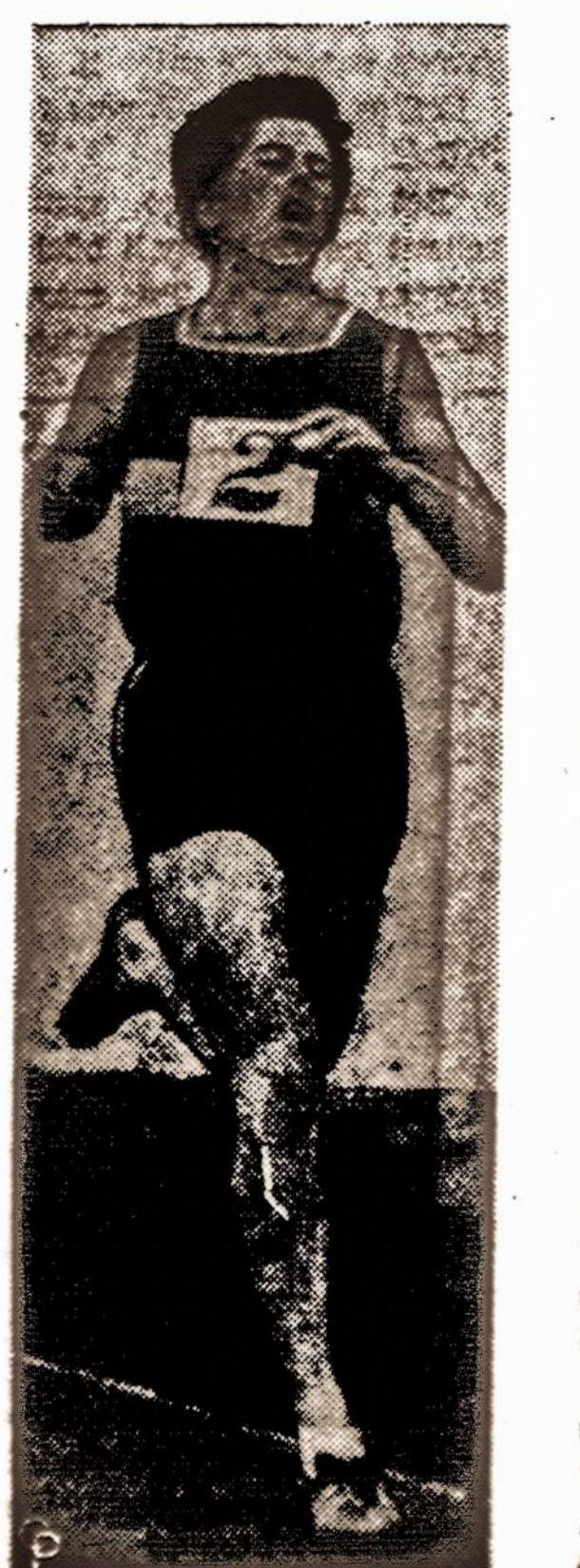
Lietuvių visuomenėje, kurioje vienas žmogus nuo lošio užstampuojamas savo tėvų ideologijos ženklui, kitas lieka nesuinteresuota gyvenimo tekme šen ir ten blaškoma pliauskė — santarėčiai išsiskyrė tuo, kad jie gyvenimą reaguodami aktyviai, inteligentiškai ir entuziastiškai. Tą patį reaguojimo būdą mes pripažįstame ateitininkų ehtui, ir dargi sutinkame, kad neretai turime ko iš jų pasimokyti. Tačiau mes skiriamės tuo, kad nenorime savo reakcijų į gyvenimą, savo galvojimo uniformuoti. Mes esame aktyvūs kovoje dėl Lietuvos laisvės ir visuose lietuviškuose darbuose, galvojame, kad sąmoningai esame užėmę vidurio srovės (nuo tautininkų iki laudininkų) pozicijas mūsų visuomenėje difterenciacijoje, kaip žadančias mūsų bendruomenet daugiausia šviežio laisvės oro, ir norime išsidiarbi sau krūtinę bei tolerantišką gyvenimo būdą. Tačiau, drauge šų dalykų skeldami, mes nemanome, kad į juos yra tik vienas kelias, visiems amžiams išrašytas prof. St. Salkauskio — ar kiemo kito. Į mūsų veiklą yra atėję katalikai, evangelikai, mahometonai... tautininkai, laudininkai, rezistentai, visi nepolitiniai... racionalistai, egzistencialistai... kapitalistinio ir socialistinio ūkio šalininkai... Liberatūros lančių patriotinės poezijos partizanai. Tačiau, kol jie veikia su mumis, kaip mes veikiame, mes savo pirštus paliekame už jų sielos ribų.

Ar gali tokia organizacija veikti? Lietuvos Studentų Santara yra dar tik vėnerių metų kūdikis. Šiais metais mes

tais ji grūmėsi su "gyva peklia" kilūčių, pradėdami desperatišką lėtų trūkumų ir baigiant kai kuriuose studentuose pasirodžiusia visų naujų daiktų baimę ir sustingimu savo iš Vytauto Didžiojo universiteto išsivežtuose taukuose. Tačiau septyni skyriai buvo įsteigti. Per visą Ameriką buvo pravešta Lietuvos studentų banga, kuriuose paskaitas skaitė stud. K. Ostrauskas, dr. M. Alsekalnė-Gimbutienė, prof. dr. J. Puzinas, stud. V. Kavolis, prof. Vc. Biržiška, dr. J. Grinčius, p. J. Audėnas, p. V. Rastenis, dr. V. Vilimas, stud. A. Melnikas, stud. Z. Rekašius, dr. J. Kaupas, stud. J. Smulkstys, prof. Vltk. Biržiška, dr. V. Mišulis, inž. B. Budginas ir p. Br. Raila.

Siekiant paskatinti studentų susidomėjimą literatūrine kūryba, buvo praveistas eilėraščių ir reportažo konkursas. Santaros paskaitas premijas laimėjo kolegos Algirdas Landsbergis ir Bronius Juodelis. Buvo surengta kol. A. Melniko dailės darbų paroda Tabor Farm. New Yorke buvo surengtas viešas koncertas, kurio programą išpildė J. Augaitytė, H. Kačinskas ir A. Mrozniskas, ir kurio progos New Yorko visuomenė turėjo progos išpildant pademonstruoti, kiek jai rūpi jaunimas, savo atslankymo gausumui padarydama jaunamų New Yorko skyriui kelis šimtus dolerių nuostolių. Chicagoje ir Detroito buvo transliuojamos progos radijo vėlandėse. Šalia mažesnių parengimų, kaip Finis Semestrali susirinkimų su meninim programom, diskusinių vakarų ir iškylių, buvo surengti trys sąskrydžiai: rugėžio 8-10 d. Tabor Farm (pirmininkavo B. Mačiūka ir A. Kervelis, sekretoriavo D. Tallat-Kelpšaitė ir K. Garnutė), lapkričio 26 d. Chicagoje (pirmininkavo A. Karvelis ir sekretoriavo J. Elvikytė) ir birželio 18-19 d. Detroito (pirmininkavo S. S'ims, sekretoriavo D. Variakojytė). Vien bendra stovykla buvo surengta liepos 4 d. savaitgalį drauge su New Yorko Šviesos skyriumi.

Pirmojo Santaros suvažiavimo darbai buvo išleisti atskirai knygtute "Laisvo žmogaus keliu į lietuviškumą." Šią pačią vasarą buvo praveistas ve-

Lella Buckland, neseniai išmėjusį pasaulinį bėgikės čempionatą Londone.

klausio studento konkursas, kurio išvados paaiškės per suvažiavimą. Sudaryta Santaros spaudos komisija, pradėtas Z. Rekašiaus redakcijoje leisti Santaros nariams biuletenis, ir pagamintos pagal kol. G. Krasauskaitės projektą, Santaros narių kortelės. Chicagoje įvykusiose manifestacijose prieš Molotovą santarėčiai sudarė studentų kolektyvą. Metų būvyje buvo sluntinėjami Lietuvos bylų paremių raštai sekr. Dulles, sen. George, amb. E. Numez Portuondo ir kt. Santara dalyvavo įvairiuose komitetuose, kaip Aite, Chicago Jauimo Taryboje, dr. J. Šilupai Pamnėti Komitete ir pan. Siekiant lietuviško jaunimo bei jo koordinavimo, New Yorke buvo išrinkta komisija išstuduoti bendro darbo lietuviškuose reikaluose su ateitininkais galimybes. Deja, į komisijos kreipimąsi iš antros pusės nebuvo parodyta net mandagaus susidomėjimo. Apie santarėčių veiklą visuomeninėse, kultūrinėse ir politinėse organizacijose būtų per platu kalbėti. Pakaks pažymėti, kad Lietuvos Studentų Sąjungos skyriuose — kuriuose vyksta pagrindinis, kad ir mažiausia išgarsintas Sąjungos darbas —

Atskiro paminėjimo verta centro valdyba, kurios visi penki nariai, šalia savo centro valdybos pareigų ir kokio nors studentiško skyriaus redagavimo, ejo dar bent vienas kitas akademinėse gyvenime parelgas mokslo metu. Nei vienas iš jų negauna stipendijų, du mokslo metu uždarbiavo, dėtydami universitetuose, ir keturi visas savo santarėtiškas išlaidas yra padengę tuo, ką patys užsidirbo. Mes dirbome sunkesnėse salygoose, nei bet kuri kita akademinė organizacija.

Į antrąjį savo suvažiavimą, įvykstantį Tabor Farm rugėjo 8-11 d., santarėčiai važiuo ja su džiaugsmu, nes jie žino, kad nenurvytė savo pasitikėjimo ir kad yra pajėgūs kūrybiškai atsakyti į atities reikalavimus.

Vyt. Kavolis

Kanados lietuvių studentų pirmasis sąskrydis

Pradedant naujiems ateitininkams geriau įsikurti, palaipsniui auga ir lietuvių studentų skaičius Kanadoje. Kai prieš keletą metų Toronto Universiteto Liet. Klubu sąrašė teegzistavo penketas pavarždū, tai šiuo metu tenka apsidžiaugti, kad tas skaičius pakilo virš penkiadesimt.

Spartai augant lietuvių studentų skaičiui Kanadoje, šių metų K. L. S. C. Sąjungos Valdyba, kurios keturi nariai gyvena Toronte, visomis jėgomis stengėsi pagyvinti čionykščią studentišką veiklą. Tuo tikslu liepos 30, 31 d. ir rugpjūčio 1 d. prie Honey Harbour Centro Valdyba suaukė pirmąjį visuotinį Kanados lietuvių studentų suvažiavimą — stovyklą, vienoje iš civilizacijos nepaliesytų Ontario provincijos salų, kad suskridę iš visų pakraščių studentai galėtų susipažinti, suartėti bei apsvaistyti ir nustatyti tolimesnes veiklos gaires. Nors ir tolimos distancijos, sutapę suvažiavimui, darbas bei kitos kliūtys, tačiau studentų iš Montrealo, Otavos, Toronto bei iš JAV, kaip Detroito, Bostono ir Philadelphiajos, susirinko pusė šimto.

Iš Honey Harbour po pusvalandžio kelionės motorlaiviu stovyklautojai buvo nugalbenti į uolėtą, apaugusią krūmokšniais bei gražiomis pušimis neapgyventą salukę, kurioje po trumpo laiko užaugo palapinių miestukas, pripildytas juoko ir triukšmo.

Pirmoji suvažiavimo diena buvo paskirta įsikūrimui bei susipažinimui, o visa suvažiavimo oficialioji dalis buvo nukelta į sekmadienį, antrąją stovyklos dieną. Tuoj po pamaldų K. L. S. C. Sąjungos Valdybos pirmininkas kol. Br. Vaškėlis atidarė suvažiavimą. Toliau susirinkimui pirmininkaujant buvo pakviestas kol. J. Gvidys. JAV lietuvių Studentų Sąjungos vicepirmininkas R. Mieželis perdavė JAV Centro Valdybos sveikinimus. Sekė skyrių pranešimai. Kol. G. Sernas (pirmosios Centro Valdybos pirmininkas) apžvelgė Kanados liet. studentų sąjungos veiklą nuo 1946 metų, kada pirmieji tremtiniai pasiekė Kanadą. Montreako skyriaus pranešimą skaitė kol. A. Puserauskas ir Toronto stud. Klubo užsimojimus perdavė kol. P. Gvidys. Po pranešimų buvo Centro Valdybos pirmininko Br. Vaškėlio paskaita, kurioje prelegentas išsklė naujų mūnčių dėl atities veiklos, studento ideologijos bei nuostatė Centro Valdybos sekimas,

santarėčiai yra buvę tiek veiklūs, kad keturiuose didžiausiuose skyriuose (New Yorko, Chicagos, Urbanos ir Los Angeles) jie studentijos parodytu pasitikėjimu sudaro valdybų daugumą. Santarėčiai darbuojasi ir keturiuose spaudoje pasirodžiuose studentų skyriuose.

Atskiro paminėjimo verta centro valdyba, kurios visi penki nariai, šalia savo centro valdybos pareigų ir kokio nors studentiško skyriaus redagavimo, ejo dar bent vienas kitas akademinėse gyvenime parelgas mokslo metu. Nei vienas iš jų negauna stipendijų, du mokslo metu uždarbiavo, dėtydami universitetuose, ir keturi visas savo santarėtiškas išlaidas yra padengę tuo, ką patys užsidirbo. Mes dirbome sunkesnėse salygoose, nei bet kuri kita akademinė organizacija.

Į antrąjį savo suvažiavimą, įvykstantį Tabor Farm rugėjo 8-11 d., santarėčiai važiuo ja su džiaugsmu, nes jie žino, kad nenurvytė savo pasitikėjimo ir kad yra pajėgūs kūrybiškai atsakyti į atities reikalavimus.

Vyt. Kavolis

AKADEMINIO GYVENIMO ŽINIOS

Waterburio studentai rugpjūčio 6 d. buvo surengę gegužinę Devenų ūkyje. Dalyvavo virš 100 studentų. Programoje maudytasi, vašintasi, išklausa Raimundo Mieželio pranešimo "Šiandienio studento įtaka lietuvių gyvenimui." Įdiskusijas pravedė kol. L. Januškaitytė. Gegužinės surengime daugiausia darbuos valdybos nars R. Srūgytė ir V. Kiaunytė.

Studentų santarėčių stovykloje, rugėjo 8-11 d. Tabor Farm, Sodus, Mich., suvažiavusių laukia didžią pramoginė programa (laužai ir šokai kas vakara, maudymasis laukų ir sodų platybėse) ir darbotvarkė, kurią išpildys iš visų Amerikos (ir, tikimėsi, Kanados) kraštų suvažiavę kolegos. K. Ostrauskas kalbės apie mūsų kultūrinį kelią, J. Kondratavičiūtė, J. Kazlauskas, A. Iljasevičius, A. Šimoliūnas diskutuos "Lietuvę studentę šiandien," H. Žibas paanalizuos "Lietuvos jaunimo sovietinimą," o žymus sportininkas ir FASKO sekretorius kol. V. Adamekičius kalbės apie jaunimo rezistenciją, V. Muchlia, L. Sabaliūnas ir T. Nagionis diskutuos veikia, o J. Smulkstytė — pragmatinę politiką. R. Mieželis ir S. Šimoliūnas padarys trumpus pranešimus apie vėliausius įvykius liet. visuomeniniame — politiniame ir kultūriname gyvenime. Tikimasi turėti debatus tautininkų-laudininkų santykių klausimu, kuriuose jau sutiko dalyvauti p. V. Rastenis ir paviestas prof. M. Mackevičius.

Šiame suvažiavime taip pat buvo išrinktas iki šiol Sąjungoje neegzistavęs Garbės Teismas, į kurį įėjo dr. H. Nagys, dr. Ralys, ir inž. E. Ciplinskas, bei Revizijos Kamisija iš kol. R. Kulienės, kol G. Šerno ir kol. J. Gvidžio.

Tą pačią dieną po kelių valandų pertraukos vėl visi susirinko dr. H. Nagio paskaitai. Prelegentas savo kalboje labai gyvai ir vaizdiškai apsvietė kelius į lietuviškumą.

Paskutinė suvažiavimo diena buvo paskirta įvairių grupių bei valdybų posėdžiams, poilsui bei stovyklos uždarymui. Kiekvieną vakarą suvažiavimo metu vykdavo lauzai, o po programos dar ligai nakties tyliumoje skambėdavo melodingos lietuvių liaudies dainos.

Stovykla suteikė progos kiek vienam bent porai dienų ištrukti iš šios vasaros metu garo katilais virtusių didmiesčių, pailsėti, pasimaudyti šiltame ezero vandenyje ir kartu aptarti bei apmastyti aktualiuosius studentijos klausimus.

Birutė Petrulytė

Per iškilmingą aktą kalbės poetas Henrikas Nagys. Stovyklos metu, šalia R. Babciko linksmų, bus surengtas vienas rimtas lauzas, studentiškas meno vakaras, studijuojančių dailininkų meno paroda ir akademinės spaudos parodė (organizuoja R. Mieželis). Br. Juodelis redaguos stovyklos humoro laikraštė. Kolegos iš Los Angeles atveš savo gamybos filmą.

Važiuojantieji pro Chicago kviečiami kreiptis į Julij Smuljanskį, 726 W. 55th St., Chicago 9, IL, tel. DR 3-0487, gi pro Detroitą — į Z. Rekašų, 20044 Santa Rosa, Detroit 21, Mich., tel. UN 1-9507. Iš Chicagos stovyklos r. važiuojama organizuotai rugėjo 8 d. 7 val. ryto iš Marquette Parko.

Suvažiavimam ypaci kviečiami ir vidurinės mokyklos šiemet baigusieji bei iš kariuomenės grįžę veteranai.

Sveikinimus ir studentiška veikia! parenti aukas (be jų labai sunku!) prašoma styti suvažiavimo rengimo komisijos pirmininko adresu: L. Sabaliūnas, Tabor Farm, Sodus, Mich.

A. Dubickaitė ir V. Valčekauskas sukūrė Lietuvišką šeimą Worcesterio, o R. Rauchaite ištekėjo už A. Dapkaus Chicagoje. New York vėpal skambėjo V. Kareckaitė ir A. Prekeriui. Visiems linkime daug daug šviesių dienų.

S. Paluskytė Chicagos universitete rašo magistro laipsnini įgty antropologinė studija apie Dievą, veimlą ir Pervietas prof. M. Mackevičius.

(Nukelta į 5 psl.)

KARLONAS Funeral Home
Lietuviams tarnauja daugiau, kaip 20 metų.
230 CHESNUT STREET, NEW BRITAIN, CONN.
Tel. 9-1181

THE VICTORY BAR
GERIMAI, UŽKANČIAI
John Davis—Dovidaitis sav.
Buves Brooklyno biznieriuis, kviečia tautiečius atsilankyti.
3530 NO. MIAMI AVENUE, MIAMI, FLORIDA
Tel. 82-9222

JUCUS SISTERS RESTAURANT
Stasy Jucus, Vedėjās (Lakimo Dariaus brojis)
Atdara visą naktį.
1608 W. 47th STREET, CHICAGO, ILL.
(47th St. ir Ashland Ave.)
Lafayette 3-9670

TRAUN'S BAR
AUGUST TRAU, Sav.
N.E. cor. 7th & DAUPHIN STREET, PHILADELPHIA, PA.
Tel. PO 5-9785

ADAMS' CAFE
RESTORANAS IR BARAS
941 SPRING GARDEN, PHILADELPHIA, PA.
Tel. PO 5-9566

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
JUOZAS KAVALIAUSKAS
LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601-3 So. 2nd Street PHILADELPHIA, PA.
Tel. DE 4-5136

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)
1113 Mt. Vernon St., Philadelphia, Pa.
PO 5-4110

Vaistai viduriam
Čia yra naminiai vaistai: mišinys saknių, žolių ir sėklų. Ji vartojama arbatos formoje nuošiu ligų: skilvio nevirškinimo, inkstų (kidneys), odos išbėrimo, gerklės užkimo, plaučių uždegimo, vidurių liuosavimo, puslės ligų, širdies supykimo, šiurpuliavimo, peršalimo, degtelių, renmatizmo, bronchito, rožės, riemens deginimo, galvos skaudėjimo, sąnarių gėlimo, ir nuo daugelio kitų vidurių ligų. Šios arbatos svaras kainą \$4.00.
ALEXANDER'S CO.
414 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

LITHUANIAN AMERICAN AUTO SCHOOL
Užsirašykite į auto mechnikų ir įoferių mokyklą GR. 7-8951
Padedame jums egzaminuose išrūpti vairuotojų leidimą. Mūsų mokiniai šmoke gausa diplomus. Padedame gauti darbą. Parnokos dienomis, vakarais ir sekmadieniais. Instruktoriai patyrę savo tikras žinovas. Mokykla veikia nuo 1926 m.
L. TIKNEVICIUS, Direktoriaus Metropolitan Auto School 155 2nd AVENUE Tary 8-42 patvy, New York City

VIENYBĖ

LITHUANIAN WEEKLY
Established 1886

JUOZAS TYSLIAVA
Editor and Publisher

Editorial and Business Office:
412 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.
Evergreen 4-0862

Entered as Second Class Matter
October 23, 1907 at the Post Office
of Brooklyn, N. Y.

Subscription Rates:
USA per year \$5.00
CANADA and other countries \$6.00
Advertising Rates on Application

Kolonializmas

Kam patinka, ar nepatinka,
bet kolonializmo dienos bai-
giai.

Vėliausiai įvykiai Šiaurės Afrikoje rodo, kad prancūzams gali tekti pasitraukti ir iš ten.

Faktiniai kolonijų gyventojų skatinami siekti nepriklausomybės patys jų valdovai. Nei prancūzai, nei britai, patys būdami kultūringi, negali nesirūpinti savo kolonijų švietimu. Tokiu būdu net ir puslankinių kraštų gyventojai pagaliau pradeda prasikrapstyti akis.

Tautinis susipratimas kolonijose ypač susitvirtėjo po pirmojo pasaulinio karo. Šiuo atveju pirmoji buvo Indija, kurią britai paruošė nepriklausomam gyvenimui.

Tiesa, Sovietai dabar mėgina įgyvendinti naujo tipo kolonializmą. Bet tai neilgam. Jeigu kultūroje atsilikusios tautos kratosi savo valdovais, tai kultūringesnis už rusus tautos — tuo labiau. Nacionalizmas yra pavojingiausias Sovietų imperializmo bei kolonializmo priešas, ir Jugoslavija šiuo atveju — pavyzdys.

Verta pastebėti, kad Amerika buvo pirmoji, kuri pajuto, kad kolonializmo dienos baigiasi.

KITATAUČIŲ SPAUDOJE

Raudonoje Lenkijoje

Raudonieji lenkai leido būrelių Vakarų laikraštininkų gana laisvai, bet skubotai apvažiuoti kraštą, nuo Poznanės iki Varšuvos ir nuo Krokuvos iki Dancigo. Anglų liberalų The Manchester Guardian apie tą kelionę rašo:

"Lenkų aukščiausiose valdiniuose rateliuose pastebima mažesnis įsitempimas, kurio gilumą bei pastovumą sunku nustatyti. Išspūdzio daro energija, kuria kraštas atsistatė ir pramonėja. Geras pavyzdys — Varšuva. Prieš dešimt metų čia buvo griuvusių kruva, tarp kurių ūniojo 200,000 gyventojų. Dabar istisios elės naujų ir atstatytų namų, su milijonu gyventojų. Rusai tik ką pabaigė statyti 42 aukštų Kultūros ir Mokslo rūmus, kaip dovana lenkams. Lenkai gal teisėtai didžiuojasi savo pramonė, nes Lenkija dabar užima penktą vietą Europoje. Reikia, žemės ūkio kraštas virsta pramonės kraštu. Tiesa, už atidavimą Maskvai 70,000 kv. mylių žemės ūkio plotų rytuose jie gavo 40,000 kv. mylių pramoningųjų vokiškų sričių vakaruose. Čia 300 mylių Baltijos pajūrio, su Stetinū ir Dancigu ir geras Silezijos galbas su Wroclawu (buvusiu Breslau). Prieš karą trys ketvirtadaliai lenkų darbo žemė, š dabar žemės ūkyje tepasiliko pusė visų gyventojų. Tačiau pasirodė maisto trūkumų šiomis dienomis lenkai priėjo iš Kanados 50,000 tonų kviečių."

Rusai išvaikavo

Rusų "ūkinių" delegacija jau išvaikavo iš Amerikos lankytis Kanada. Washingtono elnias U. S. News and World Reports rašo:

"Kokie bus vaisiai netikėto dvilikos komunistinio ūkio val-

POVILĄ PAKARKLĮ PRISIMINUS

PR. SKARDZIUS

Spaudos pranešimu š. m. liepos 28 d. mirė Povilas Pakarklis, vienas iš ankstyvesnių tarybinės santvarkos šalininkų Lietuvoje. Ta proga mūsų Eltos biuleteny duodamas ir kelios jo biografines žinios: Karo metu jis dirbęs Alma-Atos ir Maskvos juridiniuose instituteuose, 1943 m. buvęs pakeltas į profesorius, grįžęs į Lietuvą, paskirtas Vilniaus u- to profesorium, 1946 m. išrinktas Mokslių Akademijos nariu-korespondentu iš istorijos instituto direktoriumi, 1951 m. jam suteiktas daktaro laipsnis.

Iš esmės gal ir netektų plačiau kalbėti apie šį komunistų entuziastą kuriant tarybinę santvarką Lietuvoje. Bet kadangi apie jį savo laikų yra Nemune rašęs prof. V. Krėve-Mickevičius, o V. Rastenis Dirvoje, tą rašymą papildydamas, V. Krėve-Mickevičius tuo pačiu metu dėl to yra kiek pykarsčių pipirų pabėręs, tai aš čia noriu aiškinti išskirti vieną kitą P. Pakarklio būdo bruožą, visai nepretenduodamas išsamėsnį jo gyvatos aprašymą.

Mudu su P. Pakarkliu esame beveik kaimynai: jis kupiškėnas, 1902 m. gimęs Smilgijų kaime, Kupiškio vls., o aš suvabėnas, trejus metus už jį vyresnis. Pirmą kartą su juo susitikau 1920 m., kai aš įstojau į Panevėžio gimnazijos penktąją klasę. Begimnazistaujant man su juo buvo nevisados lengva susikalbėti: jis buvo kietas, atkaklus atėitinin kas ir gabus grauzikas analitikas, o aš buvau aušinimikas ir negalėdavau plačiau pafilosofuoti ir padiskutuoti visuomeniniais, literatūriniais ir net religiniais klausimais. "Visai kitai taip elgėsi P. Pakarklis: kokių nors filosofinių ar ideologinių (žinoma, gimnazistų) pokal-

bių jis vengė vengdavo, o vieną kartą jis man net yra pareiškęs, kad jis tešas katalikas, jį tėval išmokę žėgnotis, ir todėl jis apie žėgnoną negalės nei galvoti. Toks jis buvo moksle: ką tik reikėdavo kalte iškaliti, pvz. lotynų kalbą, matematiką, fiziką ir kt., Povilas visados būdavo beveik pirmūtinis klasėje, o kai jam reikėdavo parašyti lietuvių kalbos rašinį, ką iš literatūros papasakoti ar pm., tai jis susidurdavo su nemažomis sunkenybėms — viską lyg kapliu kirvū kirsdavo. Šiuo atveju jis buvo visiškai Juozo Keliuocio priešybė, nors juodu abu buvome vienos srovės draugai.

1923 m. mudu abu įstojome į Kauno Universitetą: jis pasirinko Teologijos-Filosofijos f-to istorijos, o aš Humanitarinių Mokslo f-to kalbotyros skyrių. Nors mudviejų mokslo keliai čia persiskyrė, bet šiaip man su juo tekdavo gana dažnai susitikti. Ypač jis bestudentuodamas pasireiškė kaip griežtas abstinentas: buvo studentų atėitininų blaivininkų sekcijos pirmininkas, dirbo "Sargybos" redakcijoje, važinėjo tals reikalais į užsienį, suo davu viešas paskaitas, ruošė draugus persekiudavo net dėl alaus bokalo ir tt.

Vėliau, po keturių metų, kai aš iš Leipzigo sugrįždavau atostogų į Lietuvą, pastebėjau P. Pakarklį visai pasikeitusį. Vieną kartą jį sutikau Kaune, Lukšo gatvėj. Jis man bent porą valandų pasakojo apie savo lūžį. Girdi, sekimo vadai, nutarė Selme mubalsuoti išlėgdasimint tūkstančių litų blaivybės reikalams, bet jie tu pinigų nenorėję visų atiduoti žadėtajam tikslui: tik vieną dalį norėję skirti blaivybei, o kitą dalį buyę pasiryžę patyrimo perleisti kitoms katalikiškoms organizacijoms. Dėl to ejuštos ilgojos pertraktacijos: seskomiminkai visai mėginę perkalbėti Povilą, kad jis sutiktų su šiuo jų nusistatymu, bet jis negalėjęs tokiam žygiui pritarsti, ir todėl, krikščionių vadams savaip padarius, jis protestuodamas nutaręs visai pasitraukti iš katalikištosvykos.

Ir Povilas tikrai pasitraukė: nepažindamas jokio vidurio ir neturėdamas nuosalkos, jis metėsi į priešingą kraštutinybę — pasidarė toks atėistas, kokio aš visoj Lietuvoje kėto

nesu matęs. Baigęs Universitetą ir tapęs Panevėžio Mokytojų Seminarijos istorijos mokytoju, jis tuojau po perversmo pavirto tautininku. Bet tuomet vyravusi A. Smetonos linija jam pasirodė peršvelni, minkšta, ir todėl jis metėsi į kairįjį sparną: pasidarė voldemartininku, ėmė organizuoti Geležinį Vilką Panevėžy, išdrožė porą griežtų paskaitų prieš prezidentą A. Smetoną, ir dėl to švietimo ministro buvo pašalintas iš mokyklos. Netekęs darbo, jis dar su didesniu įkaršėiu ėmėsi opozicijos: drauge su A. Voldemaru redagavo "Tautos Balsą", aktyviai dalyvavo pogrindiniame darbe, už tai buvo patūpdytas į kalėjimą ir kariuomenės teismo sąlygnai nuteistas penkeriems metams.

As dabar tikrai negaliu pasakyti, ar dėl šitų įvykių, ar dėl kitokių svarstymų, P. Pakarklis pamažu pradėjo nusivilti A. Voldemaru. Tarnaudamas kariuomenėj radiotelegrafistu, jis sekmadieniais dažnai atsilankydavo pas mane, kai aš gyvenau Kestučio gatvėj, Kaune, ir pasakodavo savo nuotaikas: esą, anksčiau jis A. Voldemaru labai pasidėiėjęs, bet dabar mažas, kad jis davu viešas paskaitas, ruošė daug žinias, bet politikiškai ir kitais žvilgsniais egs jam nepakelėti, ir todėl juo daugiau nebetikijs. Iš istikimino P. Pakarkliui artimesni būtu socialdemokratai, bet jie esą lepijai, ir todėl nenorįs su jais susidėti. Ir jis, atrodo, kuri laiką liko bė, jokios partijos. Išėjęs iš kariuomenės ir dar anksčiau baigęs teisų fakultatą, jis pateko iš pradžios Ape liacinų Rūmų sekretoriaus padėjęju, vėliau pačiu sekretoriumi ir po metų kitų Kauno apygardos teismo prokuroro padėjęju. Iš jo teisinės karjeros pažymėtina, kad jis Klaipėdos vokiečių tūlyl yra parašęs istorinį įvardį.

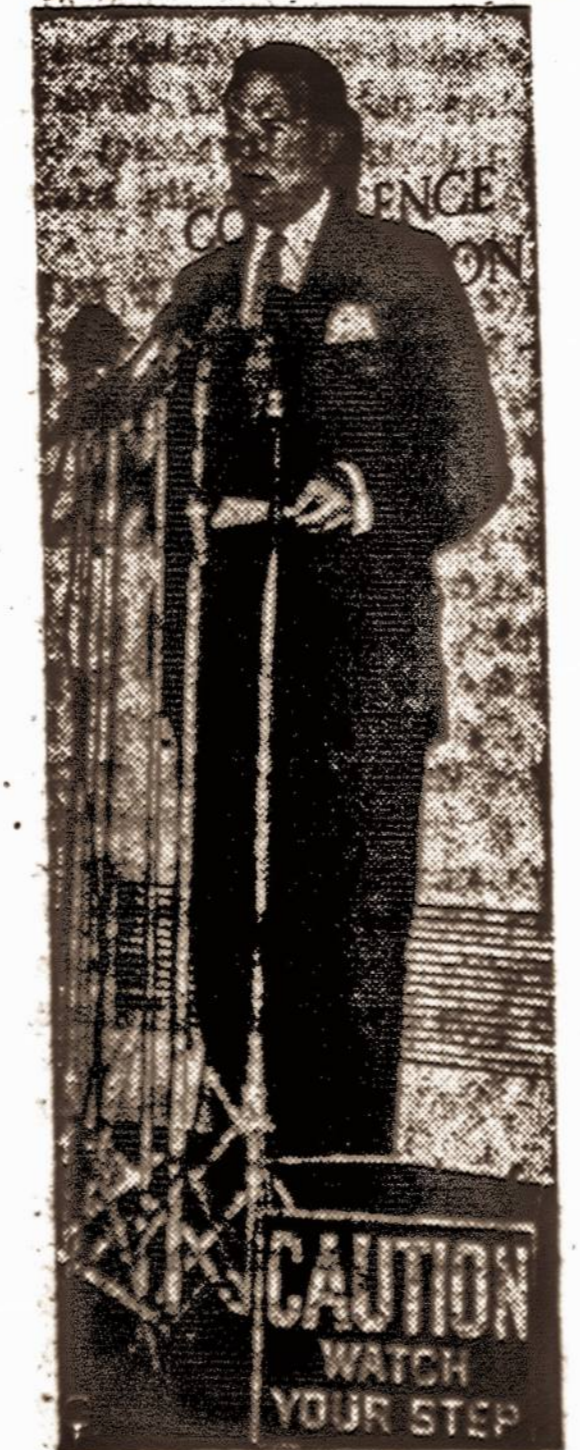
(Pabaiga kitame nr.)

KAIP KOVOTI SU NEMIEGU?

Nemiegas (insomnija) vis di dėja. Vis daugiau žmonių skundžiasi gydytojams nemiegu. Galbūt, karo baimė, įtampa, nerimas ir rūpesčiai dėl pragyvenimo išlaidų, sukelia nemiegą.

Sergą nemiegu negali patėsti. Vos padėję galvą ant pagalvės, jie tuojau pradeda galvoti apie problemas. Jie prisimena visus dienos nemanonus ir pramato rytdienos nesėkmes. Jie skundžiasi trūkmingu laikrodžiu ir perka tylių laikrodį. Jie užsikemša ausis, kad negirdėtų garso, užsideda tamsius akinius, kad nematytų šviesos. Juos išnaudoja komersantai, skelbdami, žina priemones, kaip visą naktį miegoti.

Gydytojai sako, kad norėdami užmigti, jūsi privalote numesti visus jūsi rūpesčius, kaip jūsi numetate savo drabužius. Smegenys turi būti sulėtinti. Kūnas turi atsigauti. Vienas Chicago's gydytojas sako, kad moterys šiuo atžvilgiu pranašesnės už vyrus. Jos kiek vieną vakarą atlieka kosmetinę rutiną, kuri padeda joms atsisikirti nuo dienos greito tempo. Žinova sako, kad 30 min. prieš einant gulėti, reikia nutraukti bet kokią veiklą. Lengvi užkandžiai gali padėti, nes jie atitraukia kraują nuo smegenų į skilvi. Jei norite skaityti, būkite tikras, kad tai būtų nuobodni knyga. Ir jei galima, miegokite vienas. Vyrų ir žmonių, miegančių vienėje lovoje, apie 87%, per naktį vidutiniškai keičia miegojimo poziciją apie 35 kartus.

Henry Cabot Lodge, Jr. Jungtinių Valstijų delegacijos Jungtinėse Tautose pirmūninkas, šiomis dienomis smulkmeniška pakariojo prezidento Eisenhowerio pasiūlymą pasikeisti karinėmis paslaptimis su Sovietais.

Ar jūs galėtumėte taip padaryti? Tai vokiečių Otto Heecker (Nuernberge) triukas, kurio jis mokėsi trejus metus. Ant dantyse laikomo pelio asmenų stovi stiklas, kurį jis pila šampaną...

Laikai ir faktai (6)

ŽIUPSNELIS FAKTŲ APIE VLIKĄ

KAROLIS DRUNGA

Perėta savatę buvo išreikšta nuomonė, kad Vlikas savo gausių pažadų organizacijai apjungti visas lietuviškas rezistencines bei politines grupes netesėjo. Lietuviškos visuomenės konsolidacija nebuvo įvykdyta, nes jos Vlikas rimtai ir nesiekia. Nerėalūs "valdžios" siekliai ir klerikalinei srovei palankios Vliko "aritmetikos" išlaidkos buvo stabas, kuriam buvo paaukoti lietuviškosios vidaus politinės santalkos reikalai.

Kai spaudoje ar kurio kitu būdu pasigirdavo balsų, kad Vlikas turėtų taikytis prieš besikeičiančios visuomenės diferenciacijos, iš kai kurių Vliko sluogsnių būdavo atėžiama, kad Vliko sąstata, esą, nustatyta ir atsivešta iš Lietuvos. Atseit, Vliko sąstata yra "tabu". Tačiau šia proga kažkaip labai lengvapėdiškai būdavo nenorima pastebėti, kad Vlikas, vos spėjęs atsikurti emigracijoje, tučtuojį pakėitė savo sąstata, persipildydamas taip vadinamomis ūkininkų Sąjunga ir ūkininkų Partija. Tai įvyko 1945 metais, žinoma, jau karui pasibaigus. O ir vėliau Vliko grupinis sąstata dar vienaip ar kitaip kaitaliojosi. Tačiau kaitaliojosi ne taikydamas prieš visuomeninės diferenciacijos, bet pagal savąją vėikinę "aritmetiką". Kaip gi suderinti tą įvaliomą programą skelbtą Vliko sąstato neličiamybė su jo sąstato keitimais, atsakymą surasti mirtingajam, vargu, ar yra lemta. Nebent vadovautis dialektika: — Klausykite, ką aš sakau, bet nežūrėkite, ką aš darau...

Tačiau tiek to. Žinokime, kad šioje žemėje tobulybė nėra pasiekiama. Jei kas gyventų mintimis, kad idealas gali būti pilnai įvykdytas, tam šioje žemėje niekas niekadoms nebus gerai. Liberališkas priėjimas prie gyventojų, skelbdami, žina priemones, kaip visą naktį miegoti.

Tačiau tiek to. Žinokime, kad šioje žemėje tobulybė nėra pasiekiama. Jei kas gyventų mintimis, kad idealas gali būti pilnai įvykdytas, tam šioje žemėje niekas niekadoms nebus gerai. Liberališkas priėjimas prie gyventojų, skelbdami, žina priemones, kaip visą naktį miegoti.

Tačiau tiek to. Žinokime, kad šioje žemėje tobulybė nėra pasiekiama. Jei kas gyventų mintimis, kad idealas gali būti pilnai įvykdytas, tam šioje žemėje niekas niekadoms nebus gerai. Liberališkas priėjimas prie gyventojų, skelbdami, žina priemones, kaip visą naktį miegoti.

Tačiau tiek to. Žinokime, kad šioje žemėje tobulybė nėra pasiekiama. Jei kas gyventų mintimis, kad idealas gali būti pilnai įvykdytas, tam šioje žemėje niekas niekadoms nebus gerai. Liberališkas priėjimas prie gyventojų, skelbdami, žina priemones, kaip visą naktį miegoti.

Geriausieji automobilistai

Pagal užsėtimus, geriausieji automobilistai esą šių penkių klasių asmenys: didmenų prekybos savininkai ir direktoriai, apskričių (County) agentai ir ūkių demonstratoriai, pensininkai, ūkininkai, darbininkų dešimtininkai (forėmanai) ir prižiūrėtojai.

Šį sąrašą sudarė State Farm Insurance Companies of Bloomington, Ill., pasiremiami šios bendrovės patyrimu per 1949-1951 metus.

Bedarbiai štame sąrašė užima 63-ėją vietą (antra iš galo). Dvasiškaiai, užimanti 55-tą vietą, atsidūrė kelstose komet panijioje, prieš balsų rinkėjus, karabėinikus, cirko darbininkus, pramojų rengėjus ir degtinės paskirstytojus. Zemesnio rango kariai pateko į 40-tą

gal, ir galvoti. Tačiau hipokrija išaiškėja greitai, kai prisimenama, kad liūdnų birželio mėnesio datų minėjimui kuriame nors Vokietijos mieste suruoštą Vliko reikalas jau pasidarė nebelokalinis. Žinoma, jei jis pats ruošia. (Nebandau šias žodžias lyginti birželio mėnesio tautinės tradicijos principinės reikšmės su Pabaltiečių Dienomis, tačiau lietuviškosios propagandos šie tūntaučių tarpe pliotrajė galimai dar diskutuoti, kurio reikškinio efektyvi prasimė yra didesnė.)

Taigi, tai, ką atsitiktinai ruošia ar dirba ne Vliko vadovams patinka žmonės, tapia nebeįdomiu, lokaliu reikalu, o parengimais. Vokietijoje Vliko ruošimas, kažkodėl žema pasaulėms, matyt, reikšmės. Vien dėl lietuviškosios sekcijos valdybos sąstato užmirštama, kad lietuviškosios kultūros puoselėjimas ir skleidimas kitataučių visuomenėje yra vienas iš pagrindinių ginklų nuolat priminti Europai, kad Lietuva yra neišskiriama Europos dalis. O šandien mes dar nežinome (bet galime galvoti), ar su laiku lietuviškoji savos kultūros ir tarptautinė arena švirkstimo akcija nebus kartais efektyvesnė priemonė Europai priminti apie Lietuvos egzistenciją, negu eilė politinės veiklos priemonių. Iš tokių reikalų supratimo bei vertinimo Vlikas iki šandien dar nepriėjo. Lemiamą rolę vaidina tik atitinkamo žmogaus pažiūros ir Lietuvos Diplomatine Taryba ar kitus Vlikui nepatinkančius reikalus.

Dar daugiau. Štai, perėtais metais Londone buvo pradėtas leisti anglų kalba žurnalas East and West. Tai yra bendras pabaltiečių pastangų vaiskus. Iš lietuvių pusės redaktoriumi yra prof. S. Zygmantas. Tačiau kaip tik to užteko, kad Vlikui žurnalas pasidarytu nebeįdomus. Nežinrnt to, kad lietuviškoji propaganda anglų kalba plačiau mokantiesiose Europos kraštuose yra lygi beveik nušė, Vliko VT atsisakė betkurioje formoje žurnalą paremti. Žurnalas verčiasi daugiausia latvių dėdoma. Iš lietuvių pusės iki šiol galėjo būti teiktas tik bendradarbiaujimas. Tačiau, nežinrnt sunkių materialinių sąlygų, žurnalas patvyrko labai gerai ir svetintaučių yra vertinamas kaip vienas geriausių egzist leidinių. Jis dakt pabaltiečiams labai gerą propagandą ir, pvz., Lietuvos Pasistūmėjė Londone yra giliai susinteresuota jo išlaikymu. Šis žurnalas nėra jau joks šios dienos pasakros lietuviškos organizacijos reikalas. Jo išlaikymas yra lietuviškosios propagandos Europoje stablus interesas. Tačiau Vlikui visa tai nerūpėjo ir nerūpinial. Galima būtų taip

AKADEMINIO GYVENIMO ŽINIOS

(Atkelta iš 2 psl.)

kūną lietuvių padavimuose. Lietuvių Studentų Sąjungos naująją komisiją sudaro...

sunkumus ir nemokamai išspausdinusiam Lietuvių Studentų Santaros nario kortele.

SG apgalestauja, kad peritame nr. žymaus ateitininkų veikėjo Vynganto pavadė buvo išspausdinta sužalota Vyngando forma.

Kodėl rudenį keičiasi lapų spalva?

Daug medžių, pasiruodami ligam požiūriui — žienos atostogoms, numeta lapus. Tokie medžiai vadinami lapuočiais.

Lapų chorofilas, pavasarį ir vasarą suteikęs lapams gražią žalią spalvą, pradeda išnykti, kai rudens šalnos įspėja atėjiančią žiemą.

šių naujų sudedamųjų dalių ir medžiagų spalvas.

Tai yra rudens spalvų ir ant spalvų nepaprastas įvairumas, pradedant nuo ažuolo lapų rausvai rudos spalvos iki puišios raudonos, oranžinės ir geltonos spalvos, kurios saulės šviesoje tartum liepsnotų.

Po didesnio cheminio pasikeitimo, niūrus antspalviai pakeičia šį prabangią žibėjimą. Lapai, nukritę nuo šakų, sudžiūsta, susitraukėlyje ir parusėja.

ima atnaujinti savo stiprumą ir augimą.

PASKUTINĖS NAUJIENOS

- 1. V. Mykolaitis-Putinas ALTORIŲ SEŠĖLY, romanas trijose dalyse, įristas 631 psl. Kaina \$6.00.
2. V. Varmienė DIDŽIOJI VIREJA, 792 psl. Kaina \$6.00.
3. 101 DAINA su žodžiais ir gaidomis — \$1.00.
4. Rašomosios mašinėlės su lietuvių ir kitų kalbų rašdynais. Kaina nuo \$69.00.
5. Foto ir radijo aparatai, kuriais girdima Europa. Kainos nuo \$80.00.
6. Sveicariški laikrodžiai, — OMEGA, CYMA ir kitų firmų.
7. Europietiški vaikams vežimėliai, reto gražumo. Nuo \$35.00.

8. Stuvamos mašinos įvairių fabrikų. Nuo \$35.00. Prekės ir informacijos stumiamos į visas pasaulio šalis. J. KARVELIS, 3322 So. Halsted St., Chicago, Ill. Tel.: YArds 7-0677.

VAIZGANTAS, sako prof. Balys Sruoga, buvo šviesus žmogus, visomis gyslomis, lyg šaknimis, įaugęs į Tėvškęs žemelę, kaip ažuolas plačiomis šakomis mosuojas ir prieš audrą ir pavėjui, ir taikiam pakeičiamam, ir pasaulio vaikatai, visiems lygiai, visiems vienodai, visus šios žemės brokus vienodai mylėjo, visais vienodai džiaugėsi. Šviesiajai VAIZGANTO asmenybei priminti ir jo kūrybos stiprybės pasisemti išleidiama A. Merkebo parašyta VAIZGANTO monografija apie 500 pusl., gražiai bus įrista, kaina — \$7.00. VAIZGANTO RASTAI, vienoje knygoje po du toms, įristi — po \$5.00. Palengvinsite šių raštų išleidimą, jeigu užsakykite iš anksto. Pinigai reikės mokėti, kai gausite knygas. Leidėjas J. Karvelis, 3322 S. Halsted St., Chicago, Ill., Tel. YA 7-0677. P. S. Ta pačia proga pranešiu, kad gautos šios naujienos: BR. BUDRIŪNO VYRŲ KVARTETO plokštelių II laida; TĖVYNEI - SUBATOS VAKARĖLI. SAUKSMAS — ALUTIS. KLUMPĖS — VEŽĖ MANE IS NAMU. I KOVA — GYVENIMO AIDU. ZVAKĖ PLASTAKĖ — VALSAS AS DUR Bramso. Visų 5 plokštelių albumas \$8.50., o atskirai po \$1.50. Piniginei ištuštėjus, širdis prisipildo. V. Hugo

Sanford Waxer su žmona Eleonora prieš Senato Civil Service komisiją Detroito aikštinai dėl ištikimybės krastų santvarkai.

Chicagoje įsisteigė jūros buzdžių akademikų vienetas. Santaros Urbanos skyriaus valdybos narė Dalia Ozelytė laimėjo vidurinių vakarų apygardos moterų lauko teniso žaidynėse pirmąją vietą. Šią vasarą įvykusiose gaušiose skautų stovyklose ypač aktyviai darbovosi ir sudantai Z. Rekašius ir A. Iljasevičius Detroito, A. Banevičius Bostone, Tomas Remėkis Chicagoje, Danguolė Puškauskaitė Los Angeles, V. Blumfeldas ir S. Liaukus Hartford, Waterburio, Worcesterio būsimose stovyklose. Kai kuriems iš šių kolegų už jų ideologinius įsitikinimus teko net būti per spaudą apšmežtiems.

AR ŽINOTE, KAS YRA BILIJONAS?

Pasaulio tautos nevienodai supranta kas yra bilijonas. JAV, Kanada ir Prancūzija bilijonu laiko tūkstantį milijonų, rašant vieną su devyniais nuliais po jo — 1,000,000,000. Prancūzijoje šis skaičius kartais vadinamas miliardu, terminu, kuris nuolat vartojamas Vokietijoje. Antra vertus, Anglijoje ir Vokietijoje bilijonas yra milijonas milijonų, rašant vieną su dvylika nulių po jo — 1,000,000,000,000. Amerikoje bilijonas reiškia tūkstantį milijonų.

norint uždirbti bilijoną. Jei darbininkas vidutiniškai uždirba \$64.91 per savaitę, jam reikėtų dirbti 296,268 metų arba 296,268 darbininkai turėtų dirbti vienertus metus gauti bilijoną dol.

Tikėkis ko geriausio, o būk pasiruošęs blogiausiam.

VISAME NEW YORKE NERASITE GRAZESNIŲ IR PATOGESNIŲ SALIŲ, KAIP GRAND PARADISE. Ką nerengtumėte — koncertą, vestuves, šokių, ar prakalbas — Grand Paradiše gali tilpti nuo 25 iki 2000 dalyvių. Reikalų Vedėjas I. WEINSTEIN 320 GRAND ST. BROOKLYN 11, N.Y. EVergreen 7-1123

PROGA — Be pinigų tapti biznieriū — Parduodama ar išnuojomama BARAS ir RESTAURANAS (su pilnu leidimu, laisvėm) Biznis su mūriniu namu, tirstai apgyventoje apylinkėje Pinigų inešti nereikia. Patsal biznis išsimokės arba savininkas sutinka sąžiningam žmogui perleisti ant nuosimėjų išsimokėjimui dalimis kas mėnesį. Smulkesnių informacijų kreiptis: JUOZAS LUGAUSKAS, 426 SOUTH 5th STREET, BROOKLYN 11, NEW YORK

STEAMBOAT INN ALMA KASMOČIUTĖ, Vedėja. IVAIRIAUSI GERIMAI IR PIRMOS RŪSIES MAISTAS. SALĖ IVAIRIOMS PROMOGOMS. DIDELIS IR GRAZUS SODAS PIKNIKAMS. 89-91 STEAMBOAT ROAD. Greta Neck 2-1546 (Biznio) Geat Neck 2-3389 (Namų)

JUOZAS GRABAU Licensed REAL ESTATE BROKER. Patyręs mokiojamo turto pirkimo pardavimo tarpininkas. Namų pirkimo ar pardavimo atveju patartina kreiptis į savo tautietį. Būsute patenkinti sąžininga ir rūpestinga paslauga. 227 BEDFORD AVE., BROOKLYN 11, N. Y. STagg 2-7524

Dažnai kalbama apie bilijonus, bet nedaug asmenų supranta bilijono dydį. Taip pat nedaug asmenų matė milijono banknotą. Nors ir negalime įsivaizduoti kas yra bilijonas, tačiau už bilijoną doierų būtų galima pastatyti namų eilę, ištiesusią nuo Atlanto iki Pacifiko. Kiekvienas toks namas būtų 10,000 dol. vertės ir jo sklypas užimtų 150 pėdų. — Už bilijoną dol. būtų galima nupirkti pusę milijono automobilų, kurių kiekvienas kainuotų po 2000 dol. Juos buferiais sustačius, jų eilė stektų nuo Boston, Mass. iki Miami, Fla. — Už bilijoną dol. kiekvienas Bostono gyventojas galėtų apylankyti Europą.

Jei bilijoną dolerių paimtume 1,000 dolerių banknotais ir juos dėtume vieną ant kito, jų kolona būtų 110 pėdų aukštesnė nei Wasingtono paminklas (kuris yra 555½ pėdų aukščio).

Kiek laiko reikėtų dirbti,

QUALITY MARKET VICTOR ABEUNAS, Sav. 356 PARK STREET, NEW BRITAIN, CONN.

J. MARKIEWICZ AND SONS, Inc. Tel. LOcust 2-9229. Laidotuvių Direktorai 15 Trumbull Street New Haven, Conn.

Padėka. Reikiame nuosirdžią padėką Lietuvių Enciklopedijos leidėjui J. Kapočui, žvertusiam studentiškos veiklos

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARSVA 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y. KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Telefonas, EVergreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS (ARMAKAUSKAS) 423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y. Tel. EVergreen 7-4335 Kopyčia Laidotuviems

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME MATHEW P. BALLAS, ALB. BALTRONAS-BALTON, Direktorius, Reikalų Vedėjas 660 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y. Tel. STagg 2-5043 NOTARY PUBLIC

SHALINS FUNERAL HOME LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI F. W. SHALINS, Jr. J. B. SHALINS 84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y. Tel. Virginia 7-4499 Kopyčia Laidotuviems

AUGUST P. GUSTAS, Inc. AUGUST P. GUSTAS, Prezidentas 354 MARCY AVENUE, BROOKLYN, N. Y. (KOPLYCIOS SUTEIKIAMOS IR KITUR) EVergreen 7-4774

PATRICK FUNERAL HOME 635 NORTH WOOD AVENUE, LINDEN, NEW JERSEY Telephone Linden 2-4119

ROGERS FUNERAL HOME P. RADZEVICIUS, Direktorius Telefonas, STagg 2-4409 410 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN 11, N. Y.

Eastate of A. J. VALANTIEJUS V. R. VALANTIEJUS, Mgr. GENERAL INSURANCE AGENT 84-41 — 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y. NOTARY PUBLIC. Tel. NEWton 9-4464

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuojoma automobilius įvairioms reikloms

POLAKAS GARANTUOJA, kad galima mokėti brangiau, bet negalima suruošti geresnių laidotuvių \$250 ažuolinis karstas Laidotuvių kaina nėra problema, nes mes turime didelių pasirinkimą karstų. Audeklų dengtas nuo \$5 Ažuolinis nuo \$250 Mahagoni med. nuo \$495 Metaliniai nuo \$385 Nemokamai kopyčia Antanas Polakas LAIDOTUVIŲ KOPLYCIA 151 METROPOLITAN AVE., Brooklyn, N. Y. Telefonas EVergreen 7-4479

A. Andriuskevicius Laidrodininkas ir Juvelyras Didelis brangenybių pasirinkimas. 485 Grand St., Brooklyn 11, N. Y. EVergreen 4-2318

Lietuvos Atsiminimų RADIJO VALANDA Jack J. Stukas Direktorius SESTADIENIAIS nuo 4.30 iki 5.30 v. p. p. WEVD, 1330 kil. Visais reikalais kreiptis: 1264 WHITE STREET Hilside, N. J. WAvery 63325

AR ŽINOTE, KAD —

Jūsų laikraštis gali normaliai eiti tik tada, kai laiku užsimokėsite savo prenumeratą.

- nes — a) popierio skolon niekas neduoda, b) darbininkas be atlyginimo nedirba ir c) paštas dykai laikraščio nesunčia.

todėl, neatidėliodami siūskite savo prenumeratą ir patarkite kiekvienam tai padaryti.

Be to — tapkite laikraščio geradariū — rėmėju, prie prenumeratos pridėdamas dolerišką laikraščio patobulinimui

Nelaukite rytdienos,

bet šiandien pat imkite voką ir pasiskirkite žemiam pridėtą atkarpą su pinigais. VIENYBĖS kaina metams Jungtinėse Valstybėse \$5.00 Kanadoje ir kitur \$6.00

VIENYBĖ 412 Bedford Ave. Brooklyn 11, N. Y. Siunčiu savo prenumeratą \$ Už naują skaitytoją \$ Laikraščio parėmimui \$ Viso Mano vardas Adresas

PAS MUS

Juozas Andriusis, kuris atstovauja žymiausias gyvybės ir turto apdraudus įstaigas Amerikoje, yra pasirodęs patarinai ir lietuviams. Jo įstaigos adresas: 238 Leonard Street, Brooklyn 11, N. Y. (EV7-8247).

Pranas Venis ir jo žmona Helen, ryšium su vedybine 25 metų sukaktimi, šiomis dienomis buvo pagerbti Maspeth. Veniai — ilgamečiai Vienybės skaitytojai.

P. P. Jaras iš Baltimorės mums rašo, kad būsimeis SLA Vyk. Tarybos rinkimams būtų tinkamiausi šie kandidatai: Adv. N. Rastenis, P. Dargis, J. Macaina, St. Gegužis, A. Devenienė J. Arlauskas ir dr. S. Biežis.

Alfonso Konec, Vienybės korespondentas Waterbury, buvo atvykęs keletui dienų į New Yorką ir ta proga aplankė mūsų įstaigą.

P. Lisauskas maisto prekybos reikalais lankėsi New Britain, Conn.

J. J. Stukas praneša, kad jo vadovaujamą radijo programų tradicinis piknikas įvyks sekmadienį, rugsėjo 11 d. Royal Gardens parke, 990 E. Hazelwood Ave. Rahway, N. J. Pradžia 1 v. p. p.

J. Medzukevičius, iki šiol gyvenęs Brooklyne, šiomis dienomis su šeima išvyko į Kalforniją, kur tikisi pasidžiauti šikurti.

Antanas Matulis, stuvėjų kon traktorius, su žmona May, šią savaitę gaus sveikinimų, linkėjimų ir dovanų jų vedybų 30 metų sukakties proga.

Julė švėreikienė, Vienybės skaitytoja iš Richmond Hill, N. Y., grįžo iš Buffalo, N. Y., kur ji viešėjo pas dukterį ir ženitą ir praėjo atostogas.

Julius Madautis, iki šiol kartu su Z. Zailauskas turėjęs au to dirbtuvę (M & Z Collision Works), liko vienas toje įmoneje. Z. Zailauskas įsigijo kitą tosus dirbtuvę, apie kurią pranešime vėliau.

Atitaisymas

Praeitame Vienybės numeryje buvo pranešta, kad Elena Vainiūnienė, Philadelphiajos Mėtuvių bankinės įstaigos (Liberty Federal Savings and Loan Ass.) pareigūnė, Indiana universitete apgynusi tezę daktaro laipsnui gauti.

Faktiniai turėjo būti taip: Elena Vainiūnienė baigė Graduate School of Savings and Loan. Tai yra aukštesnįjį kursai, kurie tęsiasi tris metus po dvi savaites kasmet. Jų tikslas paruošti vadinajamą "supervisory" ir "executive" personalą taupymo ir skolinimo bendrovėms (Savings and Loan Associations). The kursai ruošiami American Savings and Loan Institute kartu su Indiana University School of Business, Blumington, Ind. Norėdama gauti šiu kursų baigimo pažymėjimą, Elena Vainiūnienė turėjo parašyti tezę. Jos tezę buvo: "Training and Development of Employees."

Sporto piknikas

Praeitą seštadienį, rugpjūčio 27 d., Polish National Home, įvyko Lietuvių Sporto Klubo rengtas piknikas. Piknikas buvo gana jaukus, nors publikos galėjo būti daugiau. Vakarė įvyko programa, kurios metu buvo leidžiami laimėjimai. Programai vadovavo Lietuvių Sporto Klubo pirmininkas P. Katkūnas. Jumoristinių eilių paskatė S. Urbonas.

Prieinama kaina išnuomojamas butas, keturi šviesūs kambariai ir virtuvė, be centralinio šildymo. Kreiptis: 463 Chauncey St. Brooklyn 33, N. Y.

New Yorkas ir Apylinkė

Teofilio Sušinsko mirties penkmetis

Rugsėjo 2 d. sueina penki metai, kai mirė Vienybės skaitytojas ir uokius jos rėmėjas Teofilis Sušinskas.

Vellonis buvo plačiai žinomas Brooklyno lietuvių tarpe, kaip rūpestingas tautinės veiklos dalyvis. Jis iki paskutinės savo gyvenimo minutės rūpinosi Lietuva, ypač jos laisvės reikalais. Mirė sulaukęs 70 metų. Beveik visą amžių, nuo pat atvykimo į šią šalį, vellonis skaitė Vienybę ir yra dalyvavęs kiekvienoje jos pramogoje. Tai buvo jo mėgiamiausias laikraštis. Net mirdamas, jis partotinais sūnaus Teofilio prašė neužmiršti "uželti į Vienybę".

Penkiems metams nuo Teofilio Sušinsko mirties praėjus, Brooklyno lietuviai su giliu pagarbos jausmu tebeprisimena šį taurų tautietį.

Vellonis Teofilis Sušinskas paliko vienintelį sūnų, taip pat Teofilį, gyvenantį su žmona 286 Linden St. Brooklyn 27, N. Y.

NAMŲ SAVININKAMS

Lietuvių namų savininkų Brooklyn and Queens Home Owners, Inc. narių ir ne narių svarbiais reikalais šaukiamas susirinkimas įvyks penktadienį, rugsėjo 9 d. 8 val. vakare, YMCA svetainėje, 570 Jamaica Ave., kampas Shepherd Ave. Brooklyn, N. Y.

Šių metų spalio 7 d. sueis lygiai 20 metų, kai įsikūrė lietuvių namų savininkų organizacija: Džiūžio New Yorko rajone. Šios sukakties paminėjimui yra rengiamas jubiliejinis bankietas, spalio 8 d. 7:30 vakare, Winter Garden (Belecko) salėje, 1883 Madison St., Richwoode.

Visi lietuviai namų savininkai yra kviečiami atsilankyti į susirinkimą ir registruotis dalyvaui savo bankete.

J. P. Machulis, pirm. P. Bukšnaitis, sekr.

Mirė A. Armonavičius

Rugpjūčio 26 d. Egoninėje mirė Antanės Armonavičius, būdama vos 41 metų amžiaus. Vellonis gana ilgai sergo ir buvo operuotas, bet vėliau laiku atrėdė pasitašęs ir tikriausiai nesirengė mirti. Tik porai dienų prieš mirtį vellonis staiga pasijuto sergęs ir todėl vėl buvo nuvežtas į ligoninę. Antanas Armonavičius buvo gabus amatininkas ir daugelį žinomas, kaip vidaus dekoratorius. Jis dirbdavo kartu su broliu, taip pat brooklyniečiam, gerai žinomam dekoratorium bei darytoju, Jonu Jakulevičium.

Mirusiojo kūnas buvo pašarvotas Garšvos laidojimo įstaigoje. Laidotuvės įvyko rugpjūčio 30 d.

Vellonis paliko žmoną Adelę, dukterį Adelę ir broį, Joną Jakulevičių.

Visais draudimo reikalais kreipkitės į draudimo atstovą JUOZĄ ANDRIUŠĮ

Galite apdrausti savo namus, baldus, automobilus nuo ugnies ir įvairių rūšių atsakomybės, savo brangenybes ir kitą asmeninį turtą — nuo nelaimingų atsitikimų bei ligos. Gyvybės apdraudimas žinomoje Travelers Inc. Co., Hartford, Conn.

Gausite gerą ir sąžiningą patarnavimą geroje, pirmajai apdraudimo įstaigoje.

JUOZAS ANDRIUŠIS, 238 Leonard St. Brooklyn 11, N. Y. Tel. EV 7-8247. Kasdien nuo 9 v. r. iki 8 v. va. Šeštadieniais iki 10 v. v.

Išvyka

N. Y. Liet. Filatelistų D-jos nariai su šeimom Labor Day savaitgaliai išvyksta į Jono Urbono vasarvietę ADIRON-DAC INN, SACANDAGA PARK, N. Y., kuri yra 25 mylios į šiaurę nuo Amsterdamo.

J. Urbonas padarė filatelistams žymią nuolaidą duodamas 2 dienas jo vasarvietėje po 10 dol. dienai asmeniui ir vaikams puse kainos.

Kviečiam ir kitus prisidėti prie mūsų praleisti tą laiką naujoje vasarvietėje, plačiai žinomoje jau nuo šio šimtmečio pradžios.

Vietas rezervuoti šiuo adresu: K. MOTUZAS, 107-33 117th St., Richmond Hill 19, N. Y. telef. Virginia 8-3138.

BE A HYPNOTIST

WRITE Dr. Marcus Bloch, L.Hy. President Eastern School of Hypnotism 240 RIVINGTON STREET New York 2, N. Y.

Namų pardavimui per Orman & Michelson

RICHMOND HILL — Dviems šeimoms, atskirai statytas namas, gražus sklypas, patogi transportacija Jamaica BMT linijoje. Vienas butas 4 kambarių, antras keturių ir dar su dviem kambariais trečiame aukšte. Abu butai bus tušti ir be nuomų kontrolės. Moderniškai apšviesti. Garažas. Kaina tikrai \$16,990.00. WOODHAVEN — Vienai šeimai mūrinis namas, šeši kambarių, allejum apšviestas. Garažas. Gražūs dideli kambariai. Parduoda paveldėjusieji nupirginta kaina — dabar tikrai \$11,750.

RICHMOND HILL — Puikus dviejų šeimų namas tinkamas tiems, kurie nori iki 9 kambarių savo šeimai, ir dar turėti gražių pajamų, kurios padėtų baigti išmokėti šiam gražiame, atskirai statytame name ant 40x100 sklypo net devyni kambariai bus tušti, o penkių kambarių butas išnuomotas už \$85. Namas turi tris gražias maudynes, dviems automobiliams garažą ir yra gražioje medžiagos apdodintoje gatvėje, arti transportacijos. Prašomoji kaina \$21,500.

Mūsų raštine atdara iki 8 val kiekvieną vakarą. Seštadieniais ir sekmadieniais iki 6 v.

Visais real estate ir apdraudimo reikalais, visada gausite geriausią patarnavimą lietuvių kalboje pas

ORMAN & MICHELSON 111-15 Jamaica Avenue Richmond Hill, New York Telefonas: Virginia 6-1800

PARDUODAMA

1-no buto namas, atskiras, 4 kambariai, gana gražus, karštas vanduo, autui įvažiavimas, tuoj galima užimti. Kaina \$7,500. Grynaus tik \$1,500.

2-jų butų namas, atskiras, 4 ir 5 kambariai, su šildymu, gana gražus, yra daržas. Kaina \$7,500. Grynaus \$3,000.

2-jų butų namas, pusiau atskiras, gana gražus, 5 ir 6 kambariai, allejus šildymas. Kaina \$7,000. Grynaus tik \$2,000.

2-jų butų gražus namas, atskiras, karštas vanduo, 2 vonios, 5 ar 5 kambariai. Kieme atskiras pastatas, vidus gana gražus, tinka braižymo-piešimo atelje arba mažai dirbtuvių. Kaina \$11,500. Geras išsimokėjimas.

2-jų butų gražus mūrinis namas, allejum šildomas, bron zos vamzdžiai, verenda, ma-

žas darželis priešakyje ir užpakalyje. Kaina \$14,000. Grynaus \$5,000.

2 namai gręta po 4 butus kiekvienas. Kaina po \$4,000 už kiekvieną. Grynaus po \$2,000. Kaina už abu \$7,500. Neblogame stovyje, o padarius nedidelį remontėlį, galima uždirbti.

9-nių butų labai gražus mūrinis namas, apynaujis, visai atskiras, atrodo kaip rūmai, gražaus marmuro sienos ir laiptai, allejum šildomas, variniai vamzdžiai. Kaina \$29,000 Grynaus \$8,000.

Beveik visi šie namai yra gražioje medžiagos žaliuojančioje vietovėje.

Kas nori greit ir gerai pirkti ar parduoti, prašomi kreiptis: JUOZAS GRABAU, 227 Bedford Ave. Brooklyn 11, N. Y. STagg 2-7525.

CASINO TEATRAS

210 — 86th St., New York Tel.: RE 4-0257 BU 8-0561 Nuo rugsėjo mėn. 2 iki 8 d. "VERGISS DIE LIEBE NICHT" Lutse Ullrich — Paul Dahlke — Anni Rosar — "FAHRT INS ABENTEUER" Winnie Marku-Hans Holt-Lulicę Englisch-Trüde Marlen Naujausia vokiška apžvalga.

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.

BARAS, RESTORANAS SALĖ vestuvėms, susirinkimams, parengimams, etc. Vyt. BELECKAS savininkas 1883 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y. Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties), Ridgewoode

LIETUVIŠKI SŪRIAI

Lietuviški sūriai, gaminami Michigan valstybėje, yra švieži, nes jie atgabenami lėktuvais. Šiuos tikrus, lietuviškos gamybos, sūrius Petras Lisauskas pristato visoms krautuvėms rytinėse valstybėse. Gydytojai sako, kad maitinimasis pieniškais produktais, ypač sūriu, stiprina žmogaus sveikatą ir ilgina jo amžių. Lietuviški sūriai, kurių Petras Lisauskas pataria tuojau užsisakyti, turi visas tas teigiamas kokybes. Petro Lisausko krautuvėje (prie Maspetho lietuvių bažnyčią) taip pat galite gauti lietuviškos Boston Baking Co. gamybos duonos, tikrų lietuviškų dešrų ir šviežių, tiesiai iš fermos atvežtų, kiaušinių. Atsiminkite: Petro Lisausko krautuvėje gaunami tik švieži produktai. Petras Lisauskas lietuviškus sūrius reguliariai pristato siems savo atstovams: V. Abeciūnas, New Britain, Conn. ir Boston Co., Elizabeth, N. J.

PETRAS LISAUSKAS

Lietuviškų sūrių Atstovybė Rytinėse Valstybėse 64-09 Clinton Ave., Maspeth, N. Y. Telefonas TW 4-8087

Vienintelė tokia graži ir didelė vasarvietė Long Island

SAYVILLE SHORE CLUB

HANDSOME AVENUE SAYVILLE, L. I. "Pačiame pajūryje"

SAYville 4-2050 Vasarnamis su 120 kambarių. Gali nakvoti apie 300 asmenų. Restoranas su baru ir šokių bei pramogų salėmis. Geriausios rūšies maistas pusryčiams, pietums ir vakarienei. Įvairiausi gėrimai. Čia pat po jūsų kojomis jūra su puikiausiu paplūdimiu. Restoranas, baras ir salės tiesiog ant vandens. Plačiausios galimybės pavieniams vasarotojams, šeimoms, bet BE MAŽŲ VAIKŲ ir grupėms. Atskiros salės susirinkimams ir t. t. Gretimame parke įvairios rūšies sporto žaidimai: tenisas, šaudymas strėlėmis, basketbolas, ping pong, golfas, pasagų mėtymas, jodinėjimas, plaukiojimas laivais ir laiveliais. Kas vakarą orkestras ir šokiai. Vasarvietė turi savo šokių ir plaukiojimo instruktorius. Talentų kontestas. Visa tai tik 55 mylios nuo New Yorko ir lengvai pasiekiamas automobiliu arba traukiniu iš Pennsylvania stoties. Norintieji vasaroti arba tik savaitgalį praleisti, prašomi iš anksto rezervuoti vietas, kreipkitės laiškais arba telefonu. Nesigalėsite atvykę.

SAYVILLE SHORE CLUB

SAYVILLE, L. I.

Misiunų Degtinės Krautuvė RAY'S LIQUOR STORE

JUOZAS IR IZABELĖ MISIONAI Savininkai Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas. Įvairiausias rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai. 103-55 Lefferts Blvd., Richmond Hill, N. Y. Virginia 3-3544

SCHOLES BAKING, Inc.

LIETUVIŠKA DUONA—GERIAUSIA DUONA V. LUKAS, vedėjas Mes kepame visokias duonas ir pyragus vestuvėms, krikštynoms, gimtadieniams ir kitokioms iškilimams. Visus užsakymus mes išpildome kuo geriausiai. 532 Grand St., Brooklyn, N. Y. Tel. EVergreen 4-8802

SAVINGS ACCOUNTS CORDIALLY INVITED

3% A YEAR A quarterly dividend at the above rate is anticipated for the quarter beginning July 1, 1955 based on the continuance of satisfactory earnings. Deposits made on or before 10th business day of January, April, July and October and the 3rd business day of all months draw interest from the first of such months if left to the end of the quarterly dividend period.

THE Kings County SAVINGS BANK

Incorporated 1860 135 BROADWAY at BEDFORD AVE. 539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue Your Deposits in This Bank Are Fully Insured Up to \$10,000 Member Federal Deposit Insurance Corporation

GLENN'S RESTAURANT CABARET-BAR

CABARET — BAR CH. GLENN, Sav. Cigonų muzika — dainos — baletas. Kas naktį šokiai su cigonų europiškų orkestru iki 3 val. ryto. GERIAUSI VALGIAI — ŽEMOS KAINOS 219 2nd Ave. (cor. 14th St. New York City

JULIUS' RESTAURANT

JULIUS DAUGMAUDIS, Savininkas Stiklinis baras, Viena gražiausių užiegių Brooklyne 273 GRAND STREET, BROOKLYN 11, N. Y. Tel. EVergreen 4-9533.

PHILIP BENDER AVALINĖS KRAUTUVĖ

Mūsų krautuvėje galima gauti batų, tinkamų visiems keturiems metų sezonams. Lietuviams ypač gerai žinoma mūsų avalinės kokybė. 245-247 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y. Telefonas EV 7-2043

PARK FLOKIST

Matthew Maziuka Gėlės pristatomos! bet kurią pasaulio vietą. 8015 JAMAICA AVE., WOODHAVEN 21, N. Y. (Skersai nuo Aven teatro)

ALLIANCE CRYSTAL COCKTAIL BAR

Kazys ir Alvyta Buividal Vakarais muzika prie baro. Vienas iš gražiausių kabaretų mieste. Geriausias rūšies maistas, įvairiausi gėrimai. DU ORKESTRAI, "FLOOR SHOW" IR SOKIAI 80 ST. MARKS PLACE, NEW YORK, N. Y. (8th St. ir 1st Avenue) CRamercy 7-9765